

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา “พฤติกรรม การเปิดรับ การคาดหวังประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้่านนิตยสารแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์” สามารถสรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

1.1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

โดยภาพรวมแล้วจากการศึกษา ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะ และแนวอิทธิปาฏิหาริย์ จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปีมากที่สุด ส่วนระดับการศึกษาพบว่า ผู้อ่านนิตยสารทั้งแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาที่อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.) ส่วนกลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

สำหรับสถานภาพทางครอบครัว พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารทั้งแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ส่วนใหญ่จะแต่งงานแล้ว และยังมีอาชีพ เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เช่น ค้าขาย หรือ เป็นผู้ประกอบการ มากที่สุด และเมื่อพิจารณารายได้ต่อเดือน ปรากฏว่ากลุ่มผู้อ่านนิตยสารทั้งแนวธรรมะ และแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ผู้มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จะเปิดรับมากที่สุด

สรุปได้ว่า คุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มผู้อ่านนิตยสาร ทั้งสองประเภท ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ในด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะมีระดับการศึกษาต่ำกว่ากลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์เล็กน้อย

1.2. พฤติกรรมการเปิดรับของกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร

จากการศึกษาโดยภาพรวมแล้ว กลุ่มผู้อ่านนิตยสารทั้งแนวธรรมชาติและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร เมื่อจำแนกตามความบ่อยครั้ง พบว่า ส่วนใหญ่มีการเปิดรับ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์มากที่สุด ส่วนทางด้านการใช้เวลาในการเปิดรับ พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารประเภทแนวธรรมชาติและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติส่วนใหญ่มีการใช้เวลาในการเปิดรับ 61 - 90 นาที และกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์ส่วนใหญ่มีการใช้เวลาในการเปิดรับ 31-60 นาที

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของ กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ทางด้านการใช้เวลาในการเปิดรับ พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติ มีการใช้เวลาในการเปิดรับ มากกว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์

1.2.2. พฤติกรรมการใช้สื่อ

โดยภาพรวมแล้ว จากการศึกษาทางด้านความสนใจในการเปิดรับนิตยสาร พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติ มีความสนใจเปิดรับทั้งเล่มมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ส่วนใหญ่ มีความสนใจในใจการเปิดรับนิตยสารเพียงก่อนเล่ม

ทางด้านความคิดตามสื่อ นิตยสาร พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารทั้งแนวธรรมชาติและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ส่วนใหญ่มีการติดตามสื่อ นิตยสารมา 2-5 ปี มากที่สุด ทางด้านลักษณะการเปิดอ่านนิตยสาร พบว่ากลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติส่วนใหญ่มีลักษณะการอ่านนิตยสารแบบตั้งใจอ่านตลอดทั้งเล่ม ส่วนกลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ส่วนใหญ่มีลักษณะการอ่านนิตยสารเฉพาะคอลัมน์และเนื้อหาที่สนใจ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ของ กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติและแนวอิทธิปาฏิหาริย์มีการติดตามสื่อ นิตยสารไม่แตกต่างกัน ยกเว้นทางด้านความสนใจในการเปิดรับ พบว่า

กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะ มีความสนใจในการเปิดรับนิตยสารแบบ ตั้งใจอ่านตลอดทั้งเล่มมากกว่ากลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนววิถีปฏิบัติที่อ่านเพียงก่อนเล่มเท่านั้น นอกจากนี้ ความแตกต่างทางด้านลักษณะการเปิดรับ พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารธรรมะ มีลักษณะการเปิดรับตลอดทั้งเล่ม มีความสนใจอ่านมากกว่ากลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนววิถีปฏิบัติ ที่มีลักษณะการเปิดรับเฉพาะคอลัมน์และเนื้อหาที่น่าสนใจ

1.3 ความเชื่อในเนื้อหาสาระ

โดยภาพรวมแล้ว จากศึกษาพบว่ากลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะส่วนใหญ่ มีความเชื่อในเนื้อหาสาระค่อนข้างมาก ในขณะที่กลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนววิถีปฏิบัติส่วนใหญ่ มีความเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่งในเนื้อหาสาระ

สรุปความเชื่อในเนื้อหาสาระของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองประเภท มีความแตกต่างกันกล่าวคือกลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะมีความเชื่อในเนื้อหาสาระ มากกว่ากลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนววิถีปฏิบัติ

1.4 การคาดหวังประโยชน์ในการเปิดรับข่าวสาร

สำหรับการคาดหวังในการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสาร โดยภาพรวม ปรากฏว่าผู้อ่านทั้งนิตยสารแนวธรรมะและแนววิถีปฏิบัติ ส่วนใหญ่ต้องการที่จะได้รับสาระที่เป็นประโยชน์และความรู้ในเรื่องต่างๆมากขึ้น

อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างนิตยสารทั้ง 2 ประเภท มีการคาดหวังที่จะได้ความรู้จากนิตยสารให้มากยิ่งขึ้นไปอีก และหวังว่าสื่อนิตยสารที่ตนเลือกเป็นสมาชิก จะมีศักยภาพพอที่จะให้ความรู้แก่ตนได้ และเป็นแรงจูงใจที่จะแสวงหาความพึงพอใจจะนำไปสู่การเปิดรับสื่อ นิตยสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเรย์เบิร์น และปาล์มกรีน(Raburn and Palmgreen, 1985) ที่ว่าการแสวงหาความพึงพอใจจากสื่อ เกิดจากความคาดหวังและการประเมินค่าของบุคคล การแสวงหาความพึงพอใจจากสื่อนี้จะนำไปสู่การเปิดรับสื่อ ครั้นได้รับสื่อแล้วเกิดความ ก็อาจจะส่งผลย้อนกลับไปสนับสนุนหรือเปลี่ยนแปลงความเชื่อ หรือ ความหวังที่มีอยู่เดิม ทำให้มีความมุ่งหวังยิ่งขึ้น ไปอีกว่าสื่อ นิตยสารทั้งสองประเภท น่าจะให้ความรู้แก่ตนมากกว่าที่เป็นอยู่

1.5. ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร

สำหรับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร โดยภาพรวมแล้ว ไม่ว่าจะเป็นผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติหรือแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านมีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือ ได้รับสาระประโยชน์และความรู้ในเรื่องราวต่างๆมากขึ้น

อธิบายได้ว่า สภาพทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง สับสนวุ่นวาย อาจเป็นสิ่งที่ทำให้คนหันมาพึ่งพาข่าวสารจากนิตยสารทั้งสองประเภท เพื่อมาผ่อนคลายความตึงเครียด และมาเป็นสิ่งที่เป็นที่พึ่งทางใจ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของแนวคิดของแคทซ์และคณะ(Katz and Others,1974) ที่ว่าสถานการณ์ทางสังคมที่วุ่นวายสับสน ทำให้บุคคลได้รับความตึงเครียด ทำให้บุคคลต้องการความผ่อนคลายแรงกดดัน โดยการใช้สื่อ และสถานการณ์ทางสังคมสนองความต้องการของบุคคลน้อยลง จึงทำให้บุคคลหันไปใช้สื่อ เพื่อชดเชยความต้องการเหล่านั้น

1.6.ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของตัวสื่อนิตยสาร

โดยภาพรวมแล้ว ไม่ว่าจะเป็นผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติหรือแนวอิทธิปาฏิหาริย์ พบว่า ผู้อ่านส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของนิตยสารอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือ ชอบคอลัมน์ที่น่าสนใจมากที่สุด

อธิบายได้ว่า กลุ่มผู้อ่านทั้งสองประเภทสนใจตัวเนื้อหามากกว่า รูปแบบและอื่นๆ อาจเป็นเพราะต้องการรู้เรื่องราวต่างๆที่สำคัญ หรืออยากได้ข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจกำหนดความคิดและเหตุการณ์รอบข้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแม็คคอบ และเบคเคอร์ (McCombs and Becker,1979:51-52) ในเรื่องการใช้สื่อตามความพึงพอใจ เพื่อสนองความต้องการที่จะรู้เหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและกำหนดความเห็นของคนต่อสภาวะหรือเหตุการณ์รอบๆตัว และยังสอดคล้องแนวคิดของเรย์เบิร์น และปาล์มกรีน(Rabum and Palmgreen,1985) ที่ว่าความพึงพอใจแสวงหาจากสื่อ เป็นการมองผลความเชื่อหรือความคาดหวังของบุคคลและประเมินค่าทำให้เป็นแรงจูงใจผลักดันให้เกิดการเปิดรับสื่อ และ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ แมคเคลวล,บลูมเลอร์ และบราวน์ (McAul,Blumler and Brown,1972) ซึ่งสรุปตัวแปรความต้องการของผู้รับสารจากสื่อมวลชน ได้ดังนี้

-เพื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว และสภาพปัจจุบันของสังคมและโลก-เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อแนะนำในการปฏิบัติ ความคิดเห็น และการตัดสินใจ-สนองความอยากรู้อยากเห็นและสนองความสนใจ-เป็นการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง-สร้างความรู้สึกรู้สึกที่มั่นคง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis testing)

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกในสื่อมวลชนแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ที่มีคุณลักษณะทางประชากร ด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีการคาดหวังประโยชน์ต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกในสื่อมวลชนทั้งแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ที่มีความแตกต่างทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีการคาดหวังประโยชน์จากการเปิดรับไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานที่ 2 ผู้อ่านนิตยสาร แนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ที่มีคุณลักษณะประชากรทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ ระดับรายได้ต่อเดือน โดยประมาณต่างกัน มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้อ่านนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ที่มีความแตกต่างทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้น ระดับรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยสมาชิกผู้อ่าน ที่มีระดับรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารมากกว่ากลุ่มที่มีระดับรายได้ 5,001-10,000 บาท และมากกว่ากลุ่มที่มีระดับรายได้ 10,001-20,000 บาท

ส่วนกลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมะ ที่มีความแตกต่างทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ และระดับรายได้ มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

อธิบายได้ว่า ระดับรายได้ของกลุ่มผู้อ่านนิตยสารที่มีรายได้ต่ำมีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูง แสดงว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่กล่าวไว้ว่า สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติและชาติพันธุ์ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว ซึ่งหากมีปัจจัยที่กล่าวข้างต้นต่างกัน ก็จะส่งผลให้มีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน (อ้างใน ประมะ สตะเวทิน,2533:115)

สมมติฐานที่ 3 ผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติและแนวอภิปรัชญาที่มีคุณลักษณะทางประชากร ด้าน เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสารแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านนิตยสารแนวอภิปรัชญาที่มีความแตกต่างทางด้าน เพศ มีความพึงพอใจในตัวนิตยสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ส่วน ความแตกต่างทางด้าน อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสารแนวธรรมชาติและแนวอภิปรัชญาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สำหรับผู้อ่านนิตยสารแนวธรรมชาติที่มีความแตกต่างทางด้าน เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีความพึงพอใจในตัวนิตยสาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

อธิบายได้ว่า เพศของกลุ่มผู้อ่านนิตยสารแนวอภิปรัชญาเป็นตัวแปรตัวเดียวที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร ทั้งนี้เพราะนิตยสารแนวอภิปรัชญามีเนื้อหาสาระที่น่าตื่นเต้นเร้าใจ และมีภาพปกที่ดึงดูดน่าติดตาม ทำให้เพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wilo,Goldhabors andYates(1980:87) ที่พบว่า ความแตกต่างระหว่างเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงมิได้มีความต้องการที่จะส่ง และรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังมีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับ และส่งข่าวสารนั้นด้วย (Wilo,Goldhabors and Yates,1980:87) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยทางจิตวิทยาหลายเรื่องได้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกัน อย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้ง

นี่เพราะวัฒนธรรมและสังคม กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน ผู้หญิงมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหว หรือเจ้าอารมณ์ ถูกชักจูงได้ง่าย และหยิ่งถึงจิตใจของคนได้ดีกว่าผู้ชาย ความอ่อนไหวดังกล่าวอาจทำให้เพศหญิงนิยมรูปเล่มและเนื้อหาที่น่าตื่นเต้นในนิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์มากกว่าเพศชาย (ปรมะ สตะเวทิน, 2533:114)

สมมติฐานที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารของผู้่านนิตยสารแนวธรรมะ และแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีความสัมพันธ์กับการคาดหวังประโยชน์จากการเปิดรับข่าวสาร

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารของผู้่านทั้งแนวธรรมะ และแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการคาดหวังประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารของผู้่านนิตยสารแนวธรรมะ และแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร

ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารของผู้่านนิตยสารแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารในเชิงลบ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน อธิบายได้ว่า ผู้่านทั้งสองประเภทที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารต่ำมีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารสูง ในทางกลับกันว่า ผู้่านทั้งสองประเภทที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารสูงมีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารต่ำ

อธิบายได้ว่าหากผู้่านทั้งสองประเภทมีการเปิดรับข่าวสาร โดยละเอียด จะไม่พึงพอใจในข่าวสารนั้น แต่ถ้ามองอย่างผิวเผินแล้วจึงจะพอใจ เพราะฉะนั้นนิตยสารทั้งสองฉบับต้องปรับปรุงความลึกซึ้งของเนื้อหามากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้่านนิตยสาร

สมมติฐานที่ 6 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารของผู้่านนิตยสาร แนวธรรมะ และแนวอิทธิปาฏิหาริย์ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารของผู้่านนิตยสารทั้งแนวธรรมะ และแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจที่มีต่อรูปเล่มของนิตยสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สรุปได้ว่า ผู้่านนิตยสาร คือคนประเภทเดียวกัน เป็นส่วนใหญ่ แต่มีพฤติกรรมการเปิดรับนิตยสารที่ค่อนข้างแตกต่างกัน คือผู้่านนิตยสารแนวธรรมะ จะใช้เวลาในการอ่านมากกว่า และอ่านโดยละเอียดถี่ถ้วน มักอ่านตลอดทั้งเล่ม และมีความเชื่อในเนื้อหาสาระมากกว่า ซึ่งแสดงว่านิตยสารแนวธรรมะมีคุณค่าให้ความรู้ลึกของผู้่านมากกว่า นิตยสารแนวอิทธิปาฏิหาริย์

และผู้่านนิตยสารทั้งสองประเภทต้องการได้รับความรู้จากสื่อ นิตยสาร และ ยังมีการคาดหวังที่จะได้รับความรู้มากยิ่งขึ้นไปอีก ทั้งนี้ เพราะสื่อทั้งสองประเภทยังไม่มีความลึกซึ้งทางด้านเนื้อหาสาระเพียงพอต่อความต้องการของผู้่าน

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งข้อเสนอแนะ เป็น 2 ด้าน

1. ข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการ เป็นข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะกลุ่มสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสมาชิกในนิตยสารแนวธรรมะ และแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ทั้งหมด จึงควรมีการวิจัยในลักษณะเดียวกันหรืออาจจะมีการวิจัยในรูปแบบอื่นเพิ่มขึ้น ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เนื่องจากสมาชิกมีอยู่ทั่วประเทศในต่างจังหวัด และลักษณะประชากรในแต่ละพื้นที่ จะมีความแตกต่างกัน และสภาพทางบริบททางสังคมก็แตกต่างกัน

1.2 ควรมีการศึกษาถึงการวิเคราะห์เนื้อหาในสื่อ นิตยสารแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ เป็นการศึกษาเชิงลึกในดวันนิตยสาร รวมถึงศึกษาเนื้อหาในนิตยสารว่ามีการถ่ายทอดข่าวสารได้ตรงกับผู้รับสารหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

1.3 ควรมีการศึกษาในเชิงการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) เพื่อได้ทราบแนวนโยบายในเรื่องของการวางแผน การสื่อสาร และในด้านอื่นๆ ของผู้ส่งสาร หรือผู้ผลิตนิตยสารแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ว่ามีหลักการและวิธีการดำเนินงาน และผลิตสื่อ นิตยสาร ทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา การนำเสนอ ฯลฯ กับผู้รับสารอย่างไร

1.4 ควรศึกษาสื่อ นิตยสารประเภทแนวธรรมะและแนวอิทธิปาฏิหาริย์ ในทุกๆเล่ม ที่วางจำหน่ายอยู่ในท้องตลาด ทั้งนี้เพื่อจะได้วัดประสิทธิผลของสื่อ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพราะมีการแข่งขันกัน และจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2. ข้อเสนอแนะในเชิงวิชาชีพ

ให้เสนอเนื้อหาที่มีความลึกซึ้งมากกว่านี้ เพราะเป็นการคาดหวังของผู้อ่าน และจากผลการวิจัยพบว่าผู้อ่านยังไม่มีความพึงพอใจในส่วนนี้